

ZE VSACKÉHO CÁBU NA DUŠNOU (červená)

Vsacký Cáb, tur. ch.	825m	0 km
Pod Vsackým Cábem	775m	1 km
Lopunice, rozc.	675m	4,5 km
Dušná, BUS	662m	5,5 km

START

chata Vsacký Cáb

CÍL

sedlo Dušná

BUS zastávka Růžďka, Dušná, rozc. Cáb

TURISTICKÉ INFORMACE

Začátek trasy je situován u známé turistické chaty, resp. horského hotelu, na pomezí mezi příjezdovou silnicí a přírodním povrchem stezky přes hlavní hřeben Vsetínských Beskyd. Na hranici mezi nimi stojí stažená závora, aby do lesa nevjížděli motorkáři, kteří to tady mají bohužel v oblibě, přestože jde o nelegální činnost. S motorkáři bojuje také provozovatel hotelu Vsacký Cáb, který zároveň v zimě rolbou upravuje lyžařskou stopu.

O **horském hotelu Vsacký Cáb** informuje panel Baťovy naučné stezky: „Vrchol Cáb (841 m.n.m.) a jeho okolí vyhledávali turisté už od počátku 20.stol. Díky snaze předsedy vsetínské pobočky Klubu českých turistů Karla Puszkailera byla pod Cábem v letech 1927-1928 vybudována turistická chata, která po přestavbách a modernizaci slouží návštěvníkům dodnes. A protože byl tehdy vršek Cábu odlesněný a nabízel krásné výhledy do okolí, nechal Puszkailer postavit také malou rozhlednu či vyhlídku – nevysokou kamennou mohylu se zábradlím. Vedle ní stávala ještě vyšší dřevěná triangulační věž, která byla po válce kvůli špatnému stavu stržena. Časem se rozpadla i mohyla, po níž ještě zbyla hromada kamení. V sousedství můžete najít i zděné podstavce stržené věže. Na Cábem býval i skokanský můstek, ale ten již zmizel beze stop – v současnosti slouží lyžařům malá sjezdovka přímo u chaty.“ Po řadě rekonstrukcí, včetně stavby velké terasy s výhledem na Javorníky v roce 2004, se původní chata zvětšila a výrazně rozšířila nabídku služeb. Nová htoelová část s apartmány byla přistavěna v roce 2010.

„Lékárník, turista a fotograf **Karel Puszkailer** (1885-1953) bývá označován za zakladatele a „otce“ valašské turistiky. Dům s lékárnou měl na místě dnešního hotelu Magistr na Dolním náměstí ve Vsetíně, kde je také jeho pamětní deska. Jako mnoho vzdělaných lidí v té době se aktivně podílel na společenském a kulturním životě kraje, snažil se zejména o propagaci a hospodářské povznesení Valašska prostřednictvím cestovního ruchu. V letech 1925-1950 byl předsedou Klubu československých a později českých turistů ve Vsetíně, organizoval jeho akce, přednášel, publikoval články, fotografoval, značkoval turistické cesty, vydával turistické mapy a průvodce Valašskem, pohlednice atd. Pro nás je dnes možná ještě cennější jeho fotografická vášeň, když při výletech zachycoval na stovkách snímků tehdejší krajinu, podobu vesnic a jejich obyvatele. Fotografie využíval při vydávání turistických materiálů a díky tomu se na nich pro současnost dochoval unikátní dokument doby a regionu. Asi nikdo z jeho valašských současníků nefotografoval v takovém rozsahu a hlavně neměl takový cit pro výtvarnou a dokumentární stránku fotografie.“

Info panely stojí na kraji parkoviště u chaty, zatímco rozcestník **Vsacký Cáb, tur. ch. (825m)** visí na zábradlí terasy. Červené šipky směřují do lesa 14,5km na Čarták, v opačném směru 14,5km na Vsetín a detašovaná zelená směrovka ukazuje 5km do Dinotic. První úsek trasy na Dušnou má 1km a vede mírně z kopce po úzké asfaltce. Po pravé ruce máte hotel, po levé sjezdovku o délce 320m s výhledem na závěr hlavního hřebene Javorníků. V popředí se nachází „palec“ vsackého výběžku Kladnatá (770m), s nímž v dále koresponduje oblast od Kohůtky (913m) přes Malý Javorník (868m) po lokalitu Krkostěna, kde se Javorníky jakoby rozjízdí do dvou hřebenů. Ty reprezentují dva tamní nejvýraznější kopce: Horní Kobylárka (846m) a Makyta (923m).

Lesní silnička obtáčí vrch Cáb (841m). V jejím nejnižším cípu visí v břehu ukazatel **Pod Vsackým Cábem (775m)**, odkud se vyděluje žlutá stezka do Huslenek (9km). Červená pokračuje stejnou cestou 3,5km na Lopunici. Trvá necelých 100m, než dojdete k odbočce, pod níž se mýtil les a vzniklo tak výhledové místo. Azimut udává krátký sousední útvar Kozí hřbety (682m), jenž ohraničuje údolí Jasenice s areálem vsetínské zbrojovky. Kozí hřbety téměř vráží do protějšího horského ramene s výrazným Snožem (662m), který ční nad sedlo s rozlehlou horskou loukou. Kdyby Snože nebylo, viděli byste přímo tímto směrem centrum Vsetína. Vsetínská kotlina vymezuje 3 horské podcelky Beskyd: Vsetínské Beskydy, Vizovické vrchy a Hostýnské vrchy. Hostýnky jsou všechno to, co se nachází v dáli za Snožem, tedy oblouk Chlévisek (641m), čelního Vysokého grúně (658m) a masivní Drastihlavy (695m) nad Semetinem, s náznakem pokračování hřebene nad Hošťálkovou. Mezi Hostýnkami vpravo a Vizovkami vlevo se rozkládá lučinaté údolí Liptálu. Vizovické vrchy tu tvoří jakýsi oblouk, jenž se počíná u Vsetína Vrchem (536m), vystoupává na Vartovnu (651m) s jasně patrnou rozhlednou, spadá přes známé sedlo Syrakov k výčnělku Na Strážích (595m) a klesá do níže položeného sedla Hranice. V linii za tímto jmenovaným prochází napříč hlavní hřeben Vizovek se snadno rozeznatelným masivním dvouvrším Komonce (672m) a Hvězdy (655m).

Během svého rozhlížení projdete kolem cedulky, označující hranici Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Vše, co nyní spatříte po své levé ruce, už není součástí CHKO, zatímco vše po pravé ruce součástí CHKO je. Mírně klesající vrstevnicová silnička se vrací do vysokého smrkového lesa a monotónně pokračuje asi 850m do sedla pod Cábem. Zde se připojují nějaké lesnické cesty a napravo u jedné z nich se otevírá omezený výhled k Malé Bystřici, konkrétně na horské osady Santov a Pohořelisko kolem Kyčerky (641m). Ten se nachází ve středu celého výhledu, přičemž napravo od něj stojí zalesněný bezejmenný (726m) a nalevo úbočí hřebene Klenova.

Sedla pod Cábem se horní hranou dotýká **Přírodní rezervace Halvovský potok**, situovaná vlevo v prameništi Jasenice. Vyhlášena byla 20.5. 1999 na území o výměře 19,1388ha. Předmětem ochrany jsou tu zbytky až 160 let starých jedlobukových porostů s přirozenou skladbou dřevin na balvanité suti s typickou flórou a faunou karpatských lesů. Terén rezervace je značně členitý, těžko přístupný, s místními sesuvy a pískovcovými výchozy. Rostou tu ponejvíce buk lesní, javor klen a jedle bělokorá, z bylin kyčelnice devítilistá, cibulkonosná a žláznatá, dále bažanka vytrvalá, pryšec mandloňovitý či šalvěj lepkavá. Při podrobném zoologickém průzkumu byl v PR nalezen velmi vzácný suťomilný pavouk mysmena horská, řada ptáků vázaných na doupné stromy jako např. čáp černý nebo pravidelně se objevující muflon obecný, který byl v okolních lesích vysazen v 50.letech 20.stol. Nepravidelně do lokality zavítá také rys ostrovid a jen ojediněle medvěd hnědý.

Asfaltka zvolna stoupá do úbočí bezejmenného vršku (741m) a nabízí druhý pohled ku Santovu. Tentokrát je na jeho pozadí více vidět část hřebene Bůrova (660m), ale především lesnaté rameno Prostředního vrchu (744m), Ptáčnice (830m) a za zády i navazující Cáb (841m). Potom značka mírně klesá lesem do sedla pod Zemankou (720m), obtáčí ji zleva po vrstevnici, přetíná další sedlo a zprava obtáčí stejným způsobem Kotliny (740m), dokud nenarazí na rozcestník **Lopunice, rozc. (675m)**. 4km dlouhá žlutá značka odtud sbíhá do Horní Jasénky, zatímco vaše červená bude pokračovat v kličkování podél hřebene ještě celý 1km.

Krátce zvolna stoupáte do vykáceného úbočí Červeného (706m), odkud se v jednu chvíli otevře nevýznamný pohled na blízkou plochou Javořinu (678m) s osadou Putýrka, na Snož (662m) a obzor Vizovických vrchů. Po chvíli minete odbočku na bývalou pasekářskou samotu při úpatí Dušné (731m), načež středním klesáním zakončíte poslední úsek trasy u ukazatele **Dušná, BUS (662m)**. Červená značka od zastávky putuje dál 32,5km do Vizovic, modrá sbíhá 7,5km k lázním do Vsetína a opačným směrem 6,5km k hrázi Bystřičky.

Růždecká osada **Dušná** leží v horském sedle při silnici ze Vsetína na Bystřičku. Dříve bývala známá svou dřevěnou architekturou a salašnictvím. Nejjednodušší koliba, tvořená střechou přisedající k zemi, byla v odborné literatuře popsána roku 1808 J.K. Jurendem, přičemž mu za vzor posloužila právě koliba z Dušné. Kromě lůžek pastevců v ní bylo jen zařízení ke zpracování mléka a poličky k vysychání hrud ovčího sýra. Dnes stojí pěkná dřevěnice se zvoničkou přímo naproti přes cestu a malým průhledem mezi stromy od ní můžete spatřovat okolí Kelčského Javorníku (865m), nejvyššího vrcholu Hostýnských vrchů.